

Studerterøkonomi 2010

**en spørgeskemaundersøgelse om
studerendes økonomiske forhold
og deres holdninger til
Statens Uddannelsesstøtte**

26. maj 2010

UngdommensAnalyseEnhed

Studenterøkonomi 2010

Studenterøkonomi 2010 – en spørgeskemaundersøgelse om studerendes økonomiske forhold og deres holdninger til Statens Uddannelsesstøtte.

Offentliggjort 26. maj 2010.

Rapporten kan downloades i PDF-format på studieorganisationernes hjemmesider. Mindre uddrag, herunder figurer, tabeller og citater, er tilladt med tydelig kildeangivelse. Skrifter, der omtaler, anmelder, citerer eller henviser til undersøgelsen, bedes sendt til UngdommensAnalyseEnhed.

Undersøgelsen er foretaget og rapporten udarbejdet for UngdommensAnalyseEnhed af seniorkonsulent Cand. scient. anth. Mads Engholm med assistance fra stud.scient.soc. Magnus Skovrind.

UngdommensAnalyseEnhed er en selvstændig enhed tilknyttet Danske Studerendes Fællesråd med specialisering i undersøgelser, analyser og oplysning omkring unge og uddannelsessøgendes vilkår. Enheden finansieres af projektbevillinger fra eksterne bevillingsgivere.

UngdommensAnalyseEnhed
Danske Studerendes Fællesråd
H.C. Andersens Boulevard 51, stuen til venstre
1553 København V
Tlf. (+45) 3332 4813
E-mail: dsf@dsfnet.dk
Hjemmeside: www.dsfnet.dk

Spørgeskemaet er udviklet i samarbejde med Interresearch, som også har stået for opsætning af spørgeskemaet på internettet og den indledende registrering, kodning og sortering af data fra deltagerne besvarelser. Rapporten er trykt hos Tryk 16.

Undersøgelsen er udarbejdet for følgende landsdækkende studieorganisationer:

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning
Landssammenslutningen af Handelsskoleelever
Erhvervsskolernes Elevorganisation
Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende
Pædagogstuderendes Landssammenslutning
Danske Studerendes Fællesråd
Sygeplejestuderendes Landssammenslutning
Lærerstuderendes Landskreds

Undersøgelsen har modtaget økonomisk støtte fra følgende organisationer:

Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd

BUPL – Forbundet for pædagoger og klubfolk

Dansk Sygeplejeråd

Dansk Magisterforening

Socialpædagogernes Landsforbund

Dansk Socialrådgiverforening

B U P L

SOCIALPÆDAGOGERNE

Indhold

Forord	2
Præsentation af undersøgelsen	4
Undersøgelsens væsentligste resultater	5
Hvem er deltagerne i undersøgelsen?	6
De studerendes økonomi – hvordan ser et gennemsnitsbudget ud?	8
Forsinkelse i uddannelsen	12
De studerendes holdninger til SU-støtten	14
Om undersøgelsens metode	16
Bilag 1: CASAs budget for et acceptabelt leveniveau	18
Bilag 2: Undersøgelsens spørgeskema	20
Bilag 3: Øvrige former for støtte fra familien	29

Forord

Af Line Hjarsø

talsmand for elev- og studenterorganisationernes SU-initiativ

Statens Uddannelsesstøtte (SU) er ofte til debat blandt politikere og i medierne. Ikke så sjældent lægger de studerende øre til, at SU'en bruges på caffè latte, sushi og smart tøj.

Fordomme over for de studerendes brug af SU'en er der rigeligt af, men hvad mener de studerende egentlig selv om SU'en? Og hvad bliver pengene rent faktisk brugt til?

Trods de seneste års mange forskellige forslag om justeringer af SU'en, synes debatterne stadig at bære præg af manglen på en grundig undersøgelse af, hvad de studerende egentlig bruger uddannelsesstøtten til, hvordan den virker, eller hvad konsekvenserne af eventuelle ændringer af støtten vil betyde.

Set i lyset af, at samfundet hvert år bruger milliarder af kroner på denne investering, kan det undre, at der ikke er mere fokus på effekterne af den.

Danmark er dybt afhængig af, at mange tager en uddannelse. En kendsgerning der efterhånden ikke sås tvivl ved. Både nationale og internationale politiske målsætninger vidner i høj grad om vigtigheden af uddannelse.

SU'en har i den sammenhæng i mange år fungeret som en forudsætning for at give alle lige adgang til uddannelse, for at fastholde de studerendes fokus på uddannelsen og for at understøtte gennemførelse af uddannelsen. SU'en har stor betydning for både den studiesøgende, den studerende og det samlede uddannelsessystem og netop derfor har vi brug for at vide mere om SU'en som redskab til at få studerende gennem en uddannelse.

Otte landsdækkende elev – og studenterorganisationer har derfor fået lavet denne undersøgelse af de studerendes brug af og holdninger til Statens Uddannelsesstøtte.

Studenterøkonomi 2010

Vi takker de der har gjort undersøgelsen mulig; FTF, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, BUPL – Forbundet for pædagoger og klubfolk, Socialpædagogernes Landsforbund samt Dansk Magisterforening

Vi ser frem til, at vi med undersøgelsen kan bidrage til en mere nuanceret debat omkring SU'en.

På vegne af elev- og studenterorganisationerne

Line Hjarsø

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS)

Formand Bjarke Dahl

Landssammenslutningen af Handelsskoleelever (LH)

Formand Frederik Skytte

Erhvervsskolernes Elevorganisation (EEO)

Formand Sune Baldus

Pædagogstuderendes Landssammenslutning (PLS)

Faglig sekretær Mette Lundstad

Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende (SDS)

Formand Dennis Petersen

Sygeplejerstuderendes Landssammenslutning (SLS)

Formand Judit Kyed Jensen

Lærerstuderendes Landskreds (LL)

Formand Line Hjarsø

Danske Studerendes Fællesråd (DSF)

Formand Mikkel Zeuthen

Præsentation af undersøgelsen

Studenterøkonomi 2010 er en internetbaseret spørgeskemaundersøgelse, som er udført af UngdommensAnalyseEnhed i samarbejde med Interresearch for otte landsdækkende studieorganisationer. Undersøgelsens spørgeskema er udarbejdet på baggrund af input fra studieorganisationerne og formidlet til mere end 20.000 uddannelsessøgende gennem studieorganisationerne og en række uddannelsesinstitutioner.

I undersøgelsen spørger vi deltagerne om en række faste udgifter og indtægtskilder; om de er forsinkede på uddannelsen og hvad årsagerne i givet fald er; og om hvordan de forholder sig til SU'ens betydning og hvad konsekvenserne vil være, hvis SU-systemet ændres¹.

Ud af de i alt 6.371 uddannelsessøgende, som har besvaret spørgeskemaet i indsamlingsperioden 17.-29. april 2010, er 4.971 udvalgt til at indgå i den analyse, hvis resultater præsenteres i denne rapport. De 4.971 omfatter alle de deltagere i undersøgelsen, der opfylder følgende forudsætninger:

- De studerer på en mellemlang eller lang videregående uddannelse i Danmark.
- De er udeboende, dvs. flyttet fra deres forældre.
- De har ikke børn.
- De har modtaget almindeligt SU-stipendium i måneden op til undersøgelsen.

Til en række af de økonomiske beregninger er brugt en undergruppe på 4.463 af de 4.971 deltagere. Undergruppen består af de, der har givet valide svar på alle spørgsmål om deres indtægter og udgifter. De der har svaret "ved ikke" på et eller flere af disse spørgsmål er frasorteret².

¹ Undersøgelsens spørgeskema er indsat som bilag 2 bagerst i rapporten.

² I alle de sammenhænge, hvor vi har fundet resultaterne på grundlag af det samlede analyseudvalg på 4.971 deltagere, har vi sammenlignet procentfordelingen mellem alle spørgeskema-spørgsmålenes svarmuligheder med svarfordelingen for undergruppen på 4.463 deltagere for at sikre os, at frasorteringen af "ved ikke"-svarere ikke ændrer væsentligt på gruppens profil. Vi fandt at alle forskelle var på under et procentpoint, hvorfor vi kan gå ud fra, at de resultater, der uddrages på grundlag af gruppen med de 4.971 deltagere også er retvisende for undergruppen med de 4.463.

Undersøgelsens væsentligste resultater

- Den gennemsnitlige deltager i undersøgelsen arbejder lidt over seks timer om ugen ved siden af uddannelsen³ og får en beskedent fast støtte fra sin familie. Når de faste udgifter er dækket, har hun et rådighedsbeløb på 1.805 kroner om måneden til øvrige udgifter, hvis hun modtager SU-lån. Til øvrige udgifter regnes fritids- og studiesociale aktiviteter; ferie; transport ud over nærområdet; anskaffelse og vedligeholdelse af ejendele som møbler og computere; medicin og behandling som ikke dækkes af det offentlige (herunder tandlæge); samt uforudsete ekstraudgifter.
- Et stort flertal af deltagerne giver udtryk for, at de ikke kan leve for almindelig SU alene og at de ville blive forsinket på uddannelsen og bruge mere tid på erhvervsarbejde på bekostning af uddannelsen, hvis de mistede et års SU.
- Lidt over hver femte deltager er blevet forsinket i løbet af deres nuværende uddannelse. For det store flertal af de forsinkedes vedkommende er den samlede forsinkelse i den nuværende uddannelse 1-2 halvår. De hyppigst udpegede årsager til forsinkelsen er i rækkefølge: dygtiggørelse på uddannelsen og frivilligt arbejde; arbejde ved siden af uddannelsen; sygdom og stress; problemer på uddannelsen (at dumpe eksamener eller vente på at fag bliver udbudt); og til sidst mere fritid til afslapning og interesser. Så godt som alle forsinkede deltagere peger på en kombination af flere af de nævnte årsager som årsag til deres forsinkelse.

³ I udregningen af gennemsnittet indgår både de 62 % af deltagerne, der angiver at have haft lønnet arbejde inden for den sidste måned, og de 38 %, der ikke har.

Hvem er deltagerne i undersøgelsen?

Som nævnt har vi koncentreret os om at undersøge forholdene for de deltagere, der er udeboende SU-modtagere på en videregående uddannelse og som ikke har børn.

Af de 4.971 personer, der opfylder dette kriterium, går 3.000 på en lang videregående uddannelse (universiteter og en række kulturministerielle uddannelser) og 1.971 går på en mellemlang videregående uddannelse (professionsbachelorer m.fl.).

Nedenfor opregnes deltagerne fordeling på uddannelsesområder. Procentsatsen svarer til det enkelte uddannelsesområdes andel af deltagerne fra henholdsvis mellemlange og lange videregående uddannelser.

Mellemlang videregående uddannelse	
Diplomingeniør	55 2,8 %
Lærer	454 23 %
Pædagog	151 7,7 %
Socialrådgiver	128 6,5 %
Sygeplejerske	986 50 %
Andet	197 10 %

Lang videregående uddannelse	
Humaniora og teologi	590 19,7 %
Ingeniør og teknik	613 20,4 %
Natur- og biovidenskab	389 13 %
Samfunds- og socialvidenskab og jura	863 28,8 %
Sundhedsvidenskab og farmaci	356 11,9 %
Andet	189 6,3 %

Størstedelen af deltagerne er bosat i de store uddannelsesbyer København og Frederiksberg (1.549), Ålborg (1.083) og Århus (1.034). De sidste 1.305 deltagere er fordelt på resten af landet.

Kønsfordelingen er 30 % mænd og 70 % kvinder. Blandt deltagere fra de mellemlange videregående uddannelser er fordelingen 15/85, mens den er 40/60 blandt deltagerne fra de lange videregående uddannelser.

Aldersmæssigt udgør de 21-25-årige et stort flertal på 75 %. 8 % er 20 år eller yngre, mens 17 % er 26 år eller ældre.

Studenterøkonomi 2010

De studerendes økonomi – hvordan ser et gennemsnitsbudget ud?

Ud fra besvarelserne fra de 4.463 deltagere, der har givet valide svar på alle undersøgelsens økonomispørgsmål, har vi lavet et månedsbudget, som beskriver gennemsnitsfordelingen af deltagernes indtægter og udgifter.

Budgettets indtægter

På indtægtssiden har vi spurgt til omfanget af lønnet arbejde, støtte fra familien og andre indtægtskilder og suppleret med de kendte satser for SU-støtte og -lån.

Ved læsningen af indtægterne skal man være opmærksom på følgende tre faktorer:

- For at gøre det muligt for deltagerne at svare så sandt som muligt, har vi i en række spørgsmål forsøgt at reducere usikkerheden ved kun at bede dem huske beløb fra den sidste måned og ved at angive en række intervaller som svarmuligheder. Det betyder, at der kan være udsving i de studerendes økonomi, som vi ikke får med. Dels fordi et interval ikke svarer helt så præcist som det eksakte beløb på, hvor meget hver enkelt deltager tjener eller forbruger, og dels fordi vi ikke kan tage højde for eksempelvis den ekstra arbejdsindtægt for de studerende, der arbejder ekstra i sommerferien og dermed har en måned eller to uden SU-støtte, hvor de så til gengæld kan tjene flere penge på at arbejde.
- En del studerende får en begrænset mængde ekstra "naturalie"-støtte fra familien i form af måltider og tøjvask hjemme eller modtager finansiel hjælp fra familien, når der er særligt behov for det, eksempelvis når de skal ind på boligmarkedet eller rammes af uforudsete udgifter⁴. Værdien af disse støtteformer har vi valgt ikke at tage med i gennemsnitsbudgettet af to grunde. For det første er en række af disse støtteformer for de fleste studerendes vedkommende begrænset til særlige lejligheder, hvilket gør det vanskeligt at afgøre, hvor meget de skal fylde i et almindeligt månedligt forbrugsbudget. For det andet er det svært at opgøre den præcise pengeværdi af "naturalie"-støtten.

⁴ Se bilag 3 om omfanget af andre former for støtte fra familien, som vi har spurgt til i undersøgelsen.

Studererøkonomi 2010

- De 518 kr. i gennemsnit fra andre indtægter er før beskatning, idet der optræder så mange forskellige indtægtsformer i denne kategori, at vi ikke har kunnet opstille en dækkende gennemsnitlig beskatningsprocent for beløbet. Det betyder, at den gennemsnitlige studerende reelt har mindre end 518 kr. til rådighed under denne indtægtspost, da der skal betales skat eller afgifter af hele eller dele af beløbet.

Budgettets udgifter

På udgiftssiden har vi spurgt til deltagernes forbrug på bolig og udstyr til uddannelsen.

Disse tal er suppleret med CASAs beregninger af, hvad en enlig voksen har af minimumsudgifter på en række områder for at kunne leve sundt og acceptabelt. CASA-beregningerne omfatter udgifter til mad og drikke, tøj og skotøj, personlig hygiejne, telefon og licens for radio/tv, motion, transport samt de mest nødvendige dagligvarer⁵.

Udgifter som ferie, transport uden for hjembyen, køb eller reparation af varige forbrugsgoder som computer eller møbler samt tandlægebesøg, sygdomsbehandling og medicin er *ikke* med i budgettet – så denne typer udgifter skal dækkes af det rådighedbeløb, de studerende har tilbage, når de faste månedlige udgifter i budgettet er betalt.

Månedsbudget for undersøgelsens deltagere:

Indtægter:	Kroner
SU-støtte efter skat	4.709
Løn fra studiejob efter skat	1.346
Fast støtte fra forældre og familie	198
Indtægter fra andet (fx aktier, legater, arv osv.)	518
Indtægter i alt	6.771
Udgifter:	Kroner
Bolig	3.194
Udstyr til uddannelsen	212
Fagorganisation og forsikring	101
Andre faste leveomkostninger (CASA)	4.234
Udgifter i alt	7.741
Rådighedsbeløb med SU-lån (2.775 kr/md)	1.805
Rådighedsbeløb uden SU-lån	-970

⁵ Se bilag 1 for en gennemgang af CASAs budgetmodel.

Studenterøkonomi 2010

For at få dette budget til at løbe rundt på årsbasis, skal man tage SU-lån i fire måneder om året. Det passer godt med, at knap en tredjedel (32,7 %) af deltagerne svarer, at de har taget SU-lån i måneden op til undersøgelsen.

Tager man ikke lån, skal man i stedet tjene 1.686 kr. (før skat) mere om måneden på sit studiejob end gennemsnittet, for at få budgettet til at balancere. Det svarer til knap 17 timers arbejde mere om måneden til en ufaglært 2009-sats på 102 kroner i timen – eller knap 4 timers ekstra arbejde om ugen.

Den gennemsnitlige arbejdstid for deltagerne i undersøgelsen er lidt over 6 timer om ugen. Med knap 4 timer ekstra vil det gennemsnitlige studiejob fylde 10 timer om ugen⁶. Til sammenligning anbefalede Videnskabsministeriet i 2005 på grundlag af en undersøgelse af studieforsinkelse og -fracald, at studerende ikke bruger mere end 10 timer om ugen på studiejobs, da et højere timetal giver en øget risiko for, at den studerende forsinkes i uddannelsen eller falder fra.

Hvis man tager SU-lån alle årets måneder og har samme mængde erhvervsarbejde som gennemsnittet, får man et gennemsnitligt rådighedsbeløb på 1.805 kroner om måneden til at dække de udgifter, der ikke optræder i budgettet.

Det svarer til godt 59 kroner om dagen, som skal dække udgifter til fritid og deltagelse i det sociale studiemiljø plus udgifter som tandlægebesøg, familiebesøg uden for byen, medicin, møbler, flytteudgifter, udskiftning af computeren og uforudsete udgifter.

Studenterbudgettet er sårbart og ender let i underskud

Andre tal fra undersøgelsen bekræfter billedet af, at mange studerende har en forholdsvis skrøbelig økonomi, hvor der ikke skal meget til for at ende med et underskud:

- Vi har spurgt deltagerne, om de på en almindelig måned oftest har overskud eller underskud på forbrugskontoen i banken ved månedens udgang. 45 % har oftest balance på kontoen (det vil sige hverken overskud eller underskud), 35 % har oftest underskud og 19 % har oftest overskud. Det vil sige, at flere end hver tredje mere eller mindre permanent får færre penge ind på kontoen, end de skal bruge til at dække deres udgifter.

⁶ Som tidligere nævnt omfatter den gennemsnitlige arbejdstid og arbejdsindtægt både de deltagere, der havde arbejde i måneden op til undersøgelsen og de, der ikke havde.

Studerterøkonomi 2010

- Knap en tredjedel (32,7 %) har taget lån til forbrugsudgifter. Denne tredjedel har forbrugslån på i gennemsnit 35.000 kr. Det er i andre sammenhænge påvist, at private forbrugslån er en risikabel løsning på unges behov for at skabe en sammenhængende økonomi. Eksempelvis viser opgørelsen fra Ribers Kredit Information fra februar 2010⁷ en stigning i gruppen af unge, der registreres som dårlige betalere, fordi de ikke kan klare afbetalingerne på deres lån. En af årsagerne er, at når ledigheden i de seneste år er vokset markant blandt nyuddannede i mange faggrupper⁸, bliver især de, der rammes af ledighed efter studierne, fanget i en gældsfælde, hvor de ikke har råd til at dække afbetalingerne på både SU-lån og forbrugslån.
- Mellem hver fjerde og hver femte deltager har fået familiestøtte til at få eller betale for deres bolig (se bilag 3). Samtidig fortæller mange deltagere i fritekst-svarene om deres økonomiske situation, at de var afhængige af økonomisk hjælp fra forældre og familie til at finde fodfæste på boligmarkedet, da de flyttede hjemmefra. Store enkeltudgifter som depositum, indskud eller udbetaling på en lejlighed kan for manges vedkommende ikke finansieres inden for deres almindelige månedlige budget – og hvis familien ikke kan træde til, må der lånes penge i banken eller findes tid til ekstra arbejde på bekostning af uddannelsen i en periode.

Til sammenligning kan vi endvidere pege på Nordeas undersøgelse ”Studerterliv 2008”⁹. Her svarer danske studerende følgende, når de spørges, om de inden for det seneste semester af økonomiske årsager været nødt til at lade være med at gøre en række ting:

- 27 % har fravalgt at gå til tandlæge
- 23 % har fravalgt at deltage i sportsaktiviteter eller lignende aktiviteter
- 9 % har undladt at betale husleje eller andre faste udgifter til tiden
- 6 % har undladt at købe medicin de har brug for

Det indikerer, at ganske mange studerende oplever, at deres økonomi ikke giver dem råd til at handle hensigtsmæssigt i forhold til deres langsigtede helbred og økonomi.

⁷ <http://www.experian.dk/presse/p-2009-10-20-flere-registreres-i-rki.html>

⁸ Se ledighedsstatistikkerne fra Akademikernes Centralorganisation på <http://www.ac.dk/437/1/1/1238>

⁹ http://www.nordea.dk/sitemod/upload/Root/main_dk/Privat/Raadgivning/FamilieOekonomi/Studerterliv_2008.pdf

Forsinkelse i uddannelsen

I undersøgelsen har vi bedt deltagerne svare på, om de er blevet forsinket i løbet af den uddannelse, de går på nu, hvor meget de samlet er forsinket på uddannelsen og hvad der er årsagerne til, at de er blevet forsinket¹⁰.

21 % er forsinket i deres igangværende uddannelse.

48 % er højst et halvt år forsinket. 37 % er et år forsinket. 13 % er halvandet til to år forsinket. Og de sidste 2 % er mere end to et halvt år forsinket.

De, der er forsinkede, har givet følgende årsager til forsinkelsen¹¹:

Forsinkelsesårsager	Andel
Dygtiggørelse på uddannelsen (at lære det, man skal kunne & at fordybe sig i dele af uddannelsen) og frivilligt arbejde	47,8 %
For at få tid til at arbejde ved siden af uddannelsen	31,9 %
Sygdom og stress	29,5 %
Problemer med uddannelsen (at dumpe eksamener/prøver & at vente på, at uddannelsen igen udbyder de fag, man mangler)	24 %
For at få mere tid til fritidsinteresser og afslapning	18,4 %

Forsinkelse skyldes ofte en kombination af mange forskellige årsager, idet så godt som alle de forsinkede giver flere årsager til deres samlede forsinkelse¹².

Eksempelvis er der blandt de, der er forsinkede på grund af dygtiggørelse på uddannelsen og frivilligt arbejde, 45,2 % som også peger på arbejde ved siden af uddannelsen som forsinkelsesårsag; 26,8 % peger på mere

¹⁰ Tallene omfatter således ikke forsinkelser i tidligere uddannelser eller de forsinkelser der skyldes studieskiftene, der kommer fra en ikke fuldført uddannelse.

¹¹ De fem kategorier er grupperinger af de i alt 9 svarmuligheder (svarmulighederne "jeg har fået børn" og "andre" ikke medregnet) som optræder i undersøgelsens spørgeskema (bilag 2).

¹² Vi har ikke spurgt, om den samlede forsinkelse er opstået i et sammenhængende eller flere adskilte tidsrum. Derfor kan den samlede forsinkelse for den enkelte deltager for eksempel godt bestå af en periode, der primært eller udelukkende skyldtes sygdom og en anden periode, der skyldtes ekstra erhvervsarbejde.

Studenterøkonomi 2010

tid til fritid og afslapning; 26,3 % peger på problemer med uddannelsen; og 25,2 % peger på sygdom og stress.

Tilsvarende er der blandt de, der er forsinkede på grund af sygdom og stress, 40,9 % som også peger på dygtiggørelse på uddannelsen og frivilligt arbejde som forsinkelsesårsag; 31,7 % peger på problemer med uddannelsen; 22,4 % peger på arbejde ved siden af uddannelsen; og 16 % peger på mere tid til fritid og afslapning.

De studerendes holdninger til SU-støtten

I undersøgelsen har vi bedt de studerende om at forholde sig til en række udsagn om SU-støtten ved at erklære sig enige eller uenige.

SU-holdninger blandt de studerende	Meget enig	Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig	Meget uenig	Ved ikke
Jeg kan ikke klare mig for almindelig SU alene.	59,9 %	19,7 %	6,5 %	8,6 %	5,2 %	0,2 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg bruge mere tid på betalt arbejde og mindre tid på min uddannelse.	69,9 %	20,7 %	3,5 %	3,4 %	1,4 %	1,1 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg være længere tid om at gøre min uddannelse færdig.	46,4 %	21,1 %	14,7 %	8,9 %	4 %	4,9 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville det gøre, at jeg fik mindre ud af at gå på min uddannelse.	62 %	21,3 %	6,9 %	4,2 %	2,9 %	2,7 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg overveje at afbryde min uddannelse.	23,1 %	19,3 %	15,6 %	22,7 %	15,8 %	3,5 %

Vi har også set på, hvordan holdningerne fordeler sig i det udsnit af deltagere, der allerede har studiejob og SU-lån, og som derfor ikke har disse to ting som ubrugte reserver at trække på, hvis man ændrer på SU'en.

Studenterøkonomi 2010

SU-holdninger blandt de studerende, der har studiejob og modtager SU-lån	<i>Meget enig</i>	<i>Enig</i>	<i>Hverken enig eller uenig</i>	<i>Uenig</i>	<i>Meget uenig</i>	<i>Ved ikke</i>
Jeg kan ikke klare mig for almindelig SU alene.	81,2 %	10,7 %	2,2 %	2,5 %	3,1 %	0,2 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg bruge mere tid på betalt arbejde og mindre tid på min uddannelse.	77,8 %	16,5 %	2,1 %	1,7 %	1,3 %	0,7 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg være længere tid om at gøre min uddannelse færdig.	54,6 %	19 %	12,9 %	5,3 %	3,2 %	4,9 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville det gøre, at jeg fik mindre ud af at gå på min uddannelse.	60,7 %	21,5 %	7,1 %	4,7 %	2,9 %	2,7 %
Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg overveje at afbryde min uddannelse.	23,1 %	19,3 %	15,6 %	22,7 %	15,8 %	3,5 %

Som det fremgår af tabellen ovenfor, er der 12 procentpoint flere blandt de, der har studiejob og SU-lån, der er enige i, at de ikke kan klare sig for SU alene; knap 4 procentpoint flere af dem er enige i, at de ville bruge mere tid på betalt arbejde og mindre tid på uddannelsen, hvis de fik frataget et års SU; og 6 procentpoint flere af dem er enige i, at de ville være længere tid om at færdiggøre uddannelsen, hvis de fik frataget et års SU.

Om undersøgelsens metode

Analyseudvalget

I vores analyse har vi benyttet os af de 4.971 deltagere i undersøgelsen, som dækkes af følgende karakteristika:

- SU-modtager (dvs. modtager ikke andre former for offentlig uddannelsesstøtte som revalidering eller SVU)
- Har ikke børn
- Udeboende
- Går på en lang eller mellemlang videregående uddannelse

Samtidig indgår respondenter som har svaret validt (dvs. har svaret gyldigt og ikke i "ved ikke"-kategorien) for følgende faktorer:

- Samtlige faktorer brugt til at udregne gennemsnitlige indtægter og udgifter i det månedlige budget (se nedenfor for eksplicitering)
- Hvorvidt man har et studiejob eller modtager SU-lån

Dermed ender vi i disse sammenhænge med et analyseudvalg bestående af 4.463 respondenter. Enkelte steder er dette ikke gældende, da særlige filtre gælder.

Rådighedsbeløbet

Vi har udregnet et rådighedsbeløb for en gennemsnitlig studerende.

Dette rådighedsbeløb er altså ikke faktisk, men gennemsnitligt. Vi har beregnet rådighedsbeløbet for en studerende, hvis økonomi indeholder alle de elementer, vi har brugt til at beregne hans indtægt. Den eneste parameter, det derfor er muligt at variere over, er SU-lån. Rådighedsbeløbet er udtryk for den gennemsnitlige studerendes rådighedsbeløb efter skat og efter betaling af basale udgifter.

Vi har beregnet en gennemsnitlig studerendes indtægter og udgifter ved brug af følgende parametre:

Indtægter:

- Familiestøtte (støtte til ting til uddannelse, et fast månedligt pengebeløb samt støtte til betaling af telefonregning)
- Almindelig SU-støtte
- Erhvervsarbejde
- Anden indtægt

Studerterøkonomi 2010

Udgifter:

- Boligudgifter
- Studieudgifter (studiebøger mm.)
- Fagforeningskontingent og forsikringer
- CASAs opgørelse af basale udgifter fremskrevet med løn- og prisudviklingen til 2009-niveau (se bilag 1)

Fejlkilder

En række fejlkilder gør sig gældende for vores udregninger:

- Vi kan ikke tage forbehold for, at den studerende deler sine udgifter med andre.
- Vi er ikke i stand til at tage forbehold for lån, afdrag, renter og skattefradrag.
- Vi har ikke udregnet skat på "andre indtægter".
- En række former for støtte fra familien er ikke værdisat i budgettet (se bilag 3).
- Der kan være indtægter og udgifter, vi ikke har taget stilling til i undersøgelsen.

Usikkerheder

Derudover har beregningen af de gennemsnitlige indtægter og udgifter en vis usikkerhed:

- Familiestøtten har en stor usikkerhed i sin udregning, hvilket skyldes den relativt store andel af respondenter, der ikke modtager familiestøtte.
- Samtlige beregninger, bortset fra CASA-budgettet, SU-støtte og SU-lån, har en usikkerhed, da vi har udregnet gennemsnit ud fra svarkategorier, hvor slutkategorien (de højeste beløb der kan svares) ikke er et endeligt tal, men eksempelvis "4000 kroner eller derover". Det betyder, at samtlige gennemsnit kan forventes at være større end beregnet. Da dette i særlig høj grad gør sig gældende på udgiftssiden, vurderer vi at rådighedsbeløbet er mindre end vores beregninger viser.¹³

¹³ Denne usikkerhed gør sig særlig gældende i boligudgifterne og uddannelsesudgifter, hvor henholdsvis 7,5 % og 20 % har sat deres kryds i den sidste, "uendelige" kategori.

Bilag 1: CASAs budget for et acceptabelt levestandard

I vores udarbejdelse af et samlet månedsbudget for undersøgelsens studerende inddrager vi et budget fra CASAs 2004-rapport "At eksistere eller at leve" (Finn Kenneth Hansen og Henning Hansen).

I rapporten opstilles et månedsbudget for et acceptabelt levestandard for en enlig voksen uden børn. Et acceptabelt levestandard defineres i den forbindelse som det budget, der på en række grundlæggende aktivitetsområder omfatter et nødvendigt og beskedent forbrug, der giver mulighed for en aktiv deltagelse i samfundet (s. 57). På det acceptable levestandard kan man leve et sundt liv socialt og helbredsmæssigt og deltage aktivt i familiemæssige og samfundsmæssige sammenhænge samtidig med, at der ikke er råd til luksus.

Forudsætninger for et acceptabelt levestandard:

Der er tale om et **madbudget**, som er sundt:

- Mad - og drikkevarer følger ernæringsanbefalingerne.
- Der er ingen udespisning.
- Der drikkes ikke vin eller andre alkoholiske drikke.

Der er lagt vægt på et **aktivt liv** med deltagelse i sociale sammenhænge:

- Aviser, blade og bøger læses på biblioteket.
- Ved fritidsaktiviteterne er der især lagt vægt på motion og billige/gratis fornøjelser.
- Der afsættes penge til gaver.
- Invitation af gæster og besøg hos andre udligner hinanden.
- Der holdes ikke ferie.

Der er lagt vægt på **kommunikation** med andre familie, venner og det omgivende samfund:

- Har telefon/mobiltelefon.
- Har radio.
- Har tv.

Transport:

- Der er ingen bil. Transportmidlerne er cykel og offentlig transport.

Studerterøkonomi 2010

Yderligere forudsætninger:

- Alt købes i discount- eller lavprisbutikker.
- Der er ingen opsparing til fornyelse af inventar eller andre varige forbrugsgoder.
- Budgettet omhandler alene udgifter til forbrug i dagligdagen. Derimod indeholder det ikke udgifter til boligen og dermed forbundne udgifter som varme, el, gas og lys og vand, samt forsikringer, fagforeninger eller udgifter til medicin.

Vi har ajourført CASAs 2001-tal på udgifterne, så de med 15,4 % stigning afspejler prisudviklingen frem til 2009 ifølge Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks.

Udgiftspost	2001-beløb	2009-beløb
Madvarer	1.057	1.220
Drikkevarer	157	181
Tøj	157	181
Skotøj	75	87
Hygiejne	523	604
Kommunikation	575	664
Medier	165	190
Motion m.v.	137	158
Anden fritid	57	66
Dagligvarer	175	202
Transport	590	681
Samlede udgifter	3.668	4.234

Bilag 2: Undersøgelsens spørgeskema

Baggrundsoplysninger om dig og din uddannelse

Hvad er dit køn?

Kun ét svar

- Mand
- Kvinde

Hvad er din alder?

Kun ét svar

- Vælg fra listen

Hvad er dit postnummer? (Skriv venligst 9999, hvis du bor i udlandet)

Indtast et tal

Er du flyttet hjemmefra?

Kun ét svar

- Ja, jeg er flyttet fra mine forældre
- Nej, jeg bor hjemme hos mine forældre

Hvilken uddannelse går du på?

Kun ét svar

- Jeg er ikke under uddannelse
- Ungdomsuddannelse
- Erhvervsuddannelse (De uddannelser, der foregår på en erhvervsskole. En erhvervsskole kan være en handelsskole, en teknisk skole, et AMUcenter, en landbrugsskole eller en social- og sundhedsskole)
- Mellemlang videregående uddannelse / professionsbachelor
- Lang videregående uddannelse
- Anden uddannelse: (fritekst)

Hvilken ungdomsuddannelse går du på?

Kun ét svar

- Stx / studentereksamen
- Hhx / højere handelseksamen
- Htx / højere teknisk eksamen
- Hf / højere forberedelseseksamen

Hvilken mellemlang videregående uddannelse går du på?

Kun ét svar

- Diplomingeniør
- Lærer
- Pædagog
- Socialrådgiver
- Sygeplejerske

Studenterøkonomi 2010

- Andet: (fritekst)

Hvilken lang videregående uddannelse går du på?

Kun ét svar

- Humaniora og teologi
- Ingeniør og teknik
- Natur- og biovidenskab
- Samfunds- og socialvidenskab og jura
- Sundhedsvidenskab og farmaci
- Andet: (fritekst)

På hvilket niveau?

Kun ét svar

- Jeg læser på en bacheloruddannelse (de indledende tre år)
- Jeg læser på en kandidatuddannelse (de afsluttende to år)

Spørgsmål om din økonomi

Har du inden for den sidste måned modtaget:

Kun ét svar i hver linje

	Ja	Nej	Ved ikke
➤ Almindelig SU (den del, som ikke skal tilbagebetales)?			
➤ SU-lån (herunder slutlån)?			
➤ Løn for praktikophold?			
➤ Revalideringsydelse?			
➤ Statens Voksenuddannelsesstøtte (SVU) til en gymnasial uddannelse?			
➤ Ekstra SU på grund af handicap?			
➤ Ekstra SU på grund af børn?			
➤ Boligstøtte?			
➤ Andre former for støtte til uddannelse fra det offentlige?			
➤ Løn for betalt arbejde ved siden af uddannelsen?			

Du har angivet, at du inden for den sidste måned har modtaget andre former for støtte til uddannelse fra det offentlige.

Hvilke andre former for støtte fra det offentlige har du fået i løbet af den sidste måned?

Gerne flere linjer (fritekst)

Du har angivet, at du inden for den sidste måned har modtaget løn for betalt arbejde ved siden af uddannelsen.

Hvor mange timer om ugen har du gennemsnit arbejdet i løbet af den sidste måned?

Kun ét svar

- 1 - 5 timer
- 6 - 10 timer

Studerterøkonomi 2010

- 11 - 15 timer
- 16 - 20 timer
- 21 - 25 timer
- Over 25 timer
- Ved ikke

Hvor mange penge har du tjent på dit arbejde før skat i løbet af den sidste måned?

Kun ét svar

- Vælg fra listen

Er dit arbejde fagligt relevant i forhold til den uddannelse, du er i gang med nu?

Kun ét svar

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Mange elever og studerende får penge og andre slags hjælp fra deres forældre eller familie, mens de er under uddannelse. Vi vil nu præsentere dig for nogle forskellige eksempler på den slags hjælp.

For hvert eksempel bedes du svare på, om du modtager denne slagshjælp.

Støtter dine forældre eller din familie dig med:

Kun ét svar i hver linje

	Ja	Nej	Ved
	ikke		
➤ Et fast månedligt beløb?			
➤ Betaling af din telefonregning?			
➤ Penge til ting, du skal bruge på uddannelsen (bøger, computer, lommeregner, kopikort osv.)?			
➤ Mad, tøj og andre daglige forbrugsvarer?			
➤ Gratis måltider?			
➤ Gratis tøjvask?			
➤ Penge, når du har særligt behov for det?			
➤ Andet (fx støtte til transport, internet, afbetaling på banklån osv.)?			

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med et fast månedligt beløb.

Hvor stort et fast månedligt beløb får du?

Kun ét svar

- 1 - 499 kr.
- 500 - 999 kr.
- 1.000 - 1.499 kr.
- 1.500 - 1.999 kr.
- 2.000 - 2.499 kr.
- 2.500 - 2.999 kr.
- 3.000 - 3.499 kr.
- 3.500 - 3.999 kr.

Studerterøkonomi 2010

- 4.000 - 4.499 kr.
- 4.500 - 4.999 kr.
- 5.000 kr. eller derover
- Ved ikke / Ønsker ikke at svare

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med betaling af din telefonregning.

Hvor meget betaler de ca. i gennemsnit om måneden?

Kun ét svar

- 1 - 99 kr.
- 100 - 199 kr.
- 200 - 299 kr.
- 300 - 399 kr.
- 400 - 499 kr.
- 500 - 599 kr.
- 600 - 699 kr.
- 700 - 799 kr.
- 800 - 899 kr.
- 800 - 899 kr.
- 900 - 999 kr.
- 1.000 kr. eller derover
- Ved ikke / Ønsker ikke at svare

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med penge til ting, du skal bruge på uddannelsen.

Hvor mange penge har de inden for de sidste 12 måneder givet dig til ting til uddannelsen?

Kun ét svar

- 1 - 499 kr.
- 500 - 999 kr.
- 1.000 - 1.499 kr.
- 1.500 - 1.999 kr.
- 2.000 - 2.499 kr.
- 2.500 - 2.999 kr.
- 3.000 - 3.499 kr.
- 3.500 - 3.999 kr.
- 4.500 - 4.999 kr.
- 5000 kr. eller derover
- Ved ikke / Ønsker ikke at svare

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med gratis måltider.

Hvor ofte spiser du hos dem eller betaler de for din mad i gennemsnit om ugen?

Kun ét svar

- Mindre end 1 gang
- 1 gang
- 2 gange
- 3 gange

Studenterøkonomi 2010

- 4 gange
- 5 gange
- 6 gange
- 7 gange
- Mere end 7 gange
- Ved ikke

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med gratis tøjvask.

Hvor ofte får du vasket tøj hos dem i gennemsnit om måneden?

Kun ét svar

- Mindre end 1 gang
- 1 gang
- 2 gange
- 3 gange
- 4 gange
- 5 gange eller derover
- Ved ikke

Du har angivet, at dine forældre eller din familie støtter dig med andet (fx støtte til transport, internet, afbetaling af banklån osv.).

Hvilke andre udgifter støtter de dig med?

Gerne flere linjer (fritekst)

Støtter dine forældre eller din familie dig med hjælp til dine boligudgifter?

Kun ét svar

- Ja, jeg bor til leje hos dem for en billigere husleje end jeg ville skulle betale i en tilsvarende bolig hos andre
- Ja, de giver mig penge til huslejen
- Nej
- Ved ikke

Skylder du penge, du har lånt til forbrugsudgifter - enten i form af banklån, lån og afbetalingsaftaler i butikker eller en kassekredit i banken?

Kun ét svar

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Du har angivet, at du skylder penge, du har lånt til forbrugsudgifter. Hvor meget skylder du i alt ca. på disse lån og afbetalingsaftaler netop nu?

Kun ét svar

- 1 – 9.999 kr.

Studenterøkonomi 2010

- 10.000 – 19.999 kr.
- 20.000 – 29.999 kr.
- 30.000 – 39.999 kr.
- 40.000 – 49.999 kr.
- 50.000 – 59.999 kr.
- 60.000 – 69.999 kr.
- 70.000 – 79.999 kr.
- 80.000 – 89.999 kr.
- 90.000 – 99.999 kr.
- 100.000 kr. eller derover
- Ved ikke / Ønsker ikke at svare

Har du inden for den sidste måned tjent penge på andre ting, end det vi allerede har spurgt til – fx aktier, arv, legater til uddannelse eller lignende?

Kun ét svar

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Du har angivet, at du inden for den sidste måned har tjent penge på andet end det, vi allerede har spurgt til (fx aktier, arv osv.).

Hvor mange penge har du tjent inden for den sidste måned på disse andre ting?

Kun ét svar

- 1 – 4.999 kr.
- 5.000 – 9.999 kr.
- 10.000 – 14.999 kr.
- 15.000 – 19.999 kr.
- 20.000 – 24.999 kr.
- 25.000 – 29.999 kr.
- 30.000 – 34.999 kr.
- 35.000 – 39.999 kr.
- 40.000 – 44.999 kr.
- 45.000 – 49.999 kr.
- 50.000 kr. eller derover
- Ved ikke / Ønsker ikke at svare

Har dine forældre eller familie hjulpet dig med at få din bolig?

Kun ét svar

- Ja, de har givet mig min bolig.
- Ja, de har solgt min bolig til mig for en lavere pris, end jeg skulle betale, hvis jeg havde købt den af andre.
- Ja, de har lånt eller givet mig penge til mit indskud/depositum i boligen.
- Nej
- Ved ikke

Spørgsmål om dine udgifter

Hvor mange penge efter skat har du i gennemsnit om måneden til at betale ALLE dine udgifter?

Kun ét svar

- Vælg fra listen

I det næste spørgsmål beder vi dig fortælle os om nogle af de udgifter, vi ikke kender så meget til i forvejen. Elever og studerendes gennemsnitsudgifter til mad, tøj, transport osv. kender vi fra andre undersøgelser, så dem spørger vi ikke om her.

Hvor mange penge bruger du i gennemsnit om måneden til:

Kun ét svar i hver linje

Boligudgifter? Husk at medregne husleje, afdrag på boliglån, forbrug til el, varme og vand m.m. – og husk at fratække boligstøtte, hvis du får det.

- Vælg fra listen

Hvor penge bruger du i gennemsnit om året til:

Kun ét svar i hver linje

Udgifter til uddannelsen i form af fagbøger, kopier, print osv.?

- Vælg fra listen

Medlemskab af fagforening og elev-/studerterorganisation og forsikringer?

- Vælg fra listen

Kontingent og andre udgifter til faste fritidsaktiviteter som fx idræt, foreninger osv.?

- vælg fra listen

Har du børn?

Kun ét svar

- Ja
- Nej

Betaler du dine børns faste udgifter?

Kun ét svar

- Ja, jeg betaler alle deres faste udgifter
- Ja, jeg deles med andre om at betale deres faste udgifter
- Nej

Spørgsmål om SU og din uddannelse

Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn om, hvad SU betyder for din økonomi:

Kun ét svar i hver linje

Studerterøkonomi 2010

Meget enig Enig Hverken/eller Uenig Meget uenig Ved ikke

- "Jeg kan ikke klare mig for almindelig SU alene."
- "Hvis jeg fik frataget et års SU, ville det gøre, at jeg fik mindre ud af at gå på min uddannelse."
- "Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg bruge mere tid på betalt arbejde og mindre tid på min uddannelse."
- "Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg være længere tid om at gøre min uddannelse færdig."
- "Hvis jeg fik frataget et års SU, ville jeg overveje at afbryde min uddannelse."

Her kan du med dine egne ord fortælle, hvorfor du har svaret som du gjorde på de fem spørgsmål om, hvad SU'en betyder for dig:

Gerne flere linjer (fritekst)

På en almindelig måned, har du da oftest overskud eller underskud på forbrugskontoen i banken ved månedens udgang?

Kun ét svar

- Jeg har oftest overskud
- Jeg har oftest underskud
- Jeg har oftest balance, det vil sige hverken overskud eller underskud
- Ved ikke

Her kan du med dine egne ord fortælle os om din økonomiske situation:

Gerne flere linjer (fritekst)

Hvornår startede du på den uddannelse, du er i gang med nu?

OBS: Hvis du læser på en kandidatuddannelse, skal du tælle din bacheloruddannelse med her.

Kun ét svar

- Vælg fra listen

Hvornår forventer du at afslutte uddannelsen, du er i gang med nu?

OBS: Hvis du læser på en bacheloruddannelse og har tænkt dig at gennemføre en kandidatuddannelse bagefter, skal du tælle kandidatuddannelsen med her.

Kun ét svar

- Vælg fra listen

Er du blevet forsinket i løbet af den uddannelse, du er i gang med nu?

Kun ét svar

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Studenterøkonomi 2010

Hvor mange halvår er du ca. forsinket med den uddannelse, du er i gang med nu?

Kun ét svar

Vælg fra listen

Hvilke af disse udsagn passer bedst på, hvorfor du er blevet forsinket i din uddannelse?

Gerne flere svar

- For at få tid til betalt arbejde.
- For at få tid til frivilligt ulønnet arbejde (fx i en forening).
- For at få mere fritid til afslapning og interesser.
- For at få tid til at forstå det jeg skal lære på uddannelsen.
- For at få tid til at fordybe mig ekstra meget i dele af uddannelsen.
- På grund af stress eller sygdom, der ikke havde noget med uddannelsen at gøre.
- På grund af stress eller sygdom, der skyldes uddannelsen.
- Jeg har dumpet en eller flere eksamener/prøver.
- Jeg venter på, at min uddannelsesinstitution giver mig mulighed for at tage det/de fag jeg mangler.
- Jeg har fået børn.
- Andre årsager: (fritekst)

Hvad har du sidst fået i karakter på den uddannelse, du er i gang med nu?

Kun ét svar

- Vælg fra listen

Yderligere kommentarer:

Gerne flere linjer (fritekst)

Bilag 3: Øvrige former for støtte fra familien

Ud over de tre former for støtte, som medregnes under indtægtspunktet "Fast støtte fra forældre og familie" i det månedlige budget (et fast månedligt beløb samt støtte til telefonregning og udgifter til uddannelsen) – modtager undersøgelsens deltagere følgende andre former for støtte fra forældre og familie:

Støtteform	Andel af deltagere, der modtager støtten	Støttens fordeling og omfang
Penge, når der er særligt behov	50,9 %	Andelen af modtagere er højest blandt dem, der tjener op til 3.000 kr. ved erhvervsarbejde om måneden før skat. Flere end hver anden deltager i aldersgruppen 18-25 år modtager denne støtte, mens andelen blandt de ældre deltagere falder til hver tredje deltager, som er 30 eller ældre.
Gratis måltider	47,2 %	86 % af modtagerne får højest et gratis måltid om ugen. Over halvdelen af de 18-23-årige modtager denne form for støtte; derefter falder andelen til hver femte blandt de, der er 30 eller ældre. I de studiestarts-årgange, der udgør det store flertal i undersøgelsen - 2005 til 2010 - er andelen af modtagere højere, jo kortere tid man har læst på uddannelsen. Blandt alle de deltagere, der startede i 2010, modtager lidt over halvdelen denne form for støtte, mens det falder til godt to ud af fem blandt de, der startede i 2005.
Gratis tøjvask	22,2 %	57 % af modtagerne får vasket tøj gratis højest én gang om måneden, 19 % får vasket to gange, 9 % tre gange og 9 % fire gange. Jo yngre deltagerne er, des større andel er modtagere: hver tredje 18-21-årige er modtager, hver fjerde 22-23-årige, hver femte 24-25-årige og til slut 7 % blandt de, der er 30 eller ældre. Jo kortere tid, der er gået siden starten på uddannelsen, des større andel af deltagerne modtager denne form for støtte: Blandt de der startede uddannelsen i 2009-10 er godt hver fjerde modtager, hvorefter andelen falder til hver ottende blandt de, der er startet i 2002 eller før.

Studenterøkonomi 2010

Anden form for økonomisk støtte	19,4 %	Andelen af modtagere er højest blandt de deltagere, der har månedlige arbejdsindtægter før skat på under 2.000 kroner. Omkring hver femte deltager modtager denne støtte, uanset hvornår de er startet på uddannelsen og uanset alder, bortset fra de, der er 30 eller ældre, hvor kun hver tiende er modtager. Kategorien dækker mange forskellige former for støtte, hvoraf de vigtigste skal nævnes her: fem ud af otte modtagere får støtte til transport (familiebesøg, transport mellem hjem og uddannelse, køb/lån af bil eller cykel og studierejser); knap hver sjette får støtte til helbredsrelaterede udgifter (kontaktlinser og briller, medlemskab i Sygeforsikringen Danmark, køb af medicin samt behandling hos tandlæge, psykolog, fysioterapeut m.fl.); lidt flere end hver ottende får støtte til betaling af forsikringer; og næsten samme andel får støtte i form af lån fra familien til at dække uforudsete udgifter, lån til bolig eller tilbagebetaling af skat og SU-støtte.
Fået eller lånt penge af familien til indskud/ depositum	13,7 %	Ingen supplerende data.
Mad, tøj, andre forbrugsvarer	13,6 %	Den højeste andel modtagere findes blandt de deltagere, hvis månedlige arbejdsindtægter før skat ligger under 2.000 kroner. Jo yngre deltagerne er, des større andel modtager denne form for støtte: fra 17 % af de 18-19-årige deltagere til 6 % blandt de deltagere, der er 30 eller ældre.
Billig boligleje hos familien	4,3 %	Ingen supplerende data.
Har fået bolig af familien	4,2 %	Ingen supplerende data.